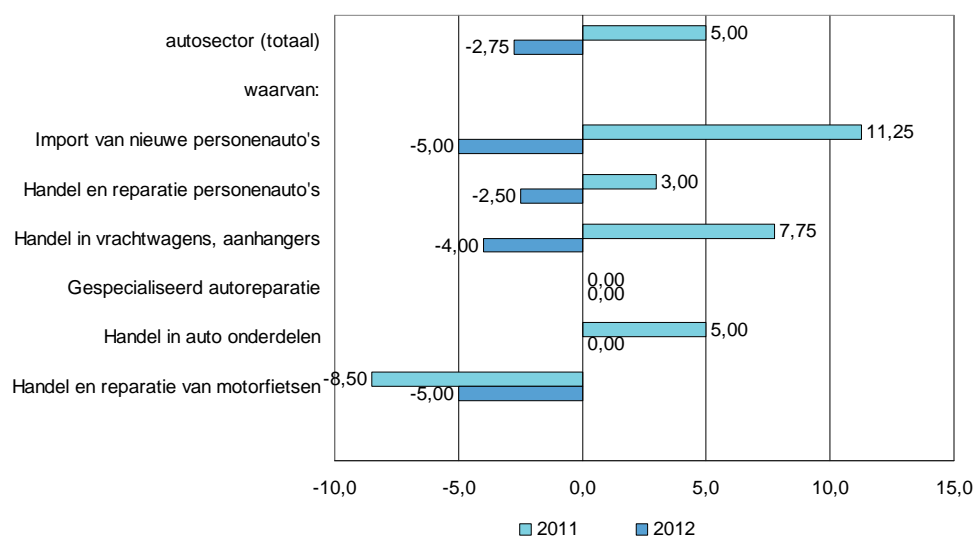


Terugval voor autosector in 2012

Algemeen

Na de flinke terugval in het crisisjaar 2009 heeft de autosector zich opmerkelijk snel hersteld. Het herstel in 2010 is vooral te danken aan de positieve ontwikkelingen in de autoverkoop op de particuliere markt. Met name de verkoop van (kleinere) personenauto's nam een vlucht. In de eerste helft van dit jaar gingen ook de verhuursector en zakelijke verkoop (vrachtauto's, bestelauto's, lease) weer volop aan het investeren als het gevolg van het aantrekken van de economie. In de tweede helft van 2011 is de afzetgroei weer terugvallen als gevolg van de onzekerheden op de financiële markt en het terugvallen van de wereldhandelsgroei. De occasionmarkt staat blijvend onder druk als gevolg van de groeiende markt van kleine nieuwe personenauto's. Een verdere groei van de autosector valt niet meer te verwachten. Zo zullen ondernemers hun investeringen in nieuwe bedrijfsauto's proberen uit te stellen. Koopkrachtdaling en onzekerheid over de nabije economische situatie zullen een belangrijke rol spelen bij de terughoudende opstelling van consumenten.

Figuur 1 Ontwikkeling afzet in de autosector, 2011 en 2012



Bron: Prognose kerngegevens MKB, december 2011.

Belangrijkste ontwikkelingen in autosector

De autosector heeft na de sterke terugval van de verkoop in 2009 de verwachtingen omtrent het herstel in rap tempo kunnen bijstellen. Nadat in 2010 met name de particuliere markt al weer een groei liet zien die alle verwachtingen overtrof, voegde de zakelijke markt zich daarbij. De gunstige vooruitzichten in diverse sectoren van de Nederlandse economie leidden tot investeringen in het zakelijke wagenpark. Nadat eerst de leasemarkt weer aantrok, profiteerde ook de markt van transportvoertuigen daarvan. Zowel op de particuliere als de zakelijke markt voor personenauto's is het aandeel van kleine en zuinige auto's toegenomen. Fiscale maatregelen ten faveure van dit type auto stimuleren de verkoop merkbaar. Deze trend zet wel druk op de marges van de autodetailhandel. Naast de verkoop van nieuwe auto's wordt ook omzet behaald uit de reparatie en onderhoud. Dit segment profiteert van de toenemende behoefte aan service, omdat veel mensen langer met de auto blijven doorrijden. Anderzijds neemt de behoefte aan onderhoud af als gevolg van de verjonging van het wagenpark en omdat dat auto's minder vaak naar de garage hoeven.

Onderscheiden naar subsectoren

Autogroothandel

De autogroothandel (importeurs van personen- en bedrijfswagens) heeft geprofiteerd van de gestegen vraag naar nieuwe auto's. Met promotieacties hebben de importeurs die ver-

koop ook gestimuleerd. In eerste instantie was er in 2011 ook een impuls vanuit een opgaande lijn van de zakelijke markt: personenauto's voor de leasemarkt, bestelauto's voor de kleine zakelijke markt en met enige vertraging ook grotere transportvoertuigen. In de tweede helft van 2011 is deze markt echter als gevolg van de inzakkende economie weer teruggevallen.

Autodetailhandel en benzineservice

Anders dan de autogroothandel, is de autodetailhandel niet volledig afhankelijk van de verkoop van nieuwe auto's. Verkoop van occasions, onderhoud en reparatie, verkoop van accessoires en onderdelen en (soms) benzineverkoop behoren eveneens tot de bedrijfsactiviteiten. Naast de (automerkgebonden) dealerbedrijven zijn er de niet-merkgebonden bedrijven. Met name dat laatste segment heeft de laatste jaren meer ruimte gekregen. Daarnaast neemt de betekenis van het internet voor de autoverkoop - niet alleen op de occasionmarkt - toe. De concurrentie is daardoor toegenomen. De concurrentie wordt versterkt door de afgenomen merkentrouw van de afnemers. In het segment van onderhoud en reparatie is sprake van verbreding van de activiteiten van gespecialiseerde ketens die ooit begonnen als banden- of uitlaatservicebedrijven. Het toenemende aandeel van kleine en zuinige auto's vlakkt de ontwikkeling van de verkoop van benzine af. Vooralsnog speelt de introductie van de elektrische auto daarbij nog geen rol van betekenis.

Werkgelegenheidsontwikkeling

De omvang van de werkgelegenheid in de autosector is een weerspiegeling van de economische conjunctuur. In jaren van positieve economische ontwikkeling groeit de werkgelegenheid en in jaren van economische teruggang neemt de werkgelegenheid af. Het herstel van de autoverkoop in 2010 heeft zich niet direct vertaald in een toename van de werkgelegenheid: nadat de werkgelegenheid in het crisisjaar 2009 al fors daalde, is de werkgelegenheid in de autosector ook in 2010 nog afgenomen. In 2011 is de werkgelegenheid weer iets toegenomen als gevolg van een toenemende vraag. In 2012 zal de werkgelegenheid vrijwel gelijk blijven.

Winstontwikkeling

Ondanks de sterke druk op de marges als gevolg van de stijging van het aandeel kleine (goedkope) auto's in de autoverkoop en de toenemende concurrentie in de sector, is de winst in de autosector in 2011 toegenomen door de positieve afzetontwikkeling. Het MKB presteert wat winstontwikkeling betreft nog beter dan het grootbedrijf. In 2012 neemt de winst echter iets af als gevolg van afnemende vraag.

MKB

Het merendeel van de ondernemingen in de autosector behoort tot het kleinbedrijf. De betekenis van het MKB voor de werkgelegenheid steekt uit boven het aandeel van het MKB in de afzet. Dit komt omdat enkele zeer grote bedrijven verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de afzet. Er is in de autosector sprake van een proces van schaalvergroting, mede onder druk van het feit dat het aantal autobedrijven in Nederland hoog is.

Tabel 1 Kerngegevens van de autosector, niveau 2010, mutaties ten opzichte van voorgaand jaar

	<i>niveau 2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
	mld. euro	volumemutatie (%)	
buitenlandse afzet	1,1	7,50	2,00
binnenlandse afzet	16,0	5,00	-3,00
totale afzet	17,1	5,00	-2,75
<i>w.v. MKB</i>	<i>11,7</i>	<i>5,00</i>	<i>-2,25</i>
	mld. euro	waardemutatie (%)	
winst	3,7	9,50	-4,75
	aantal (x 1.000)	mutatie (%)	
aantal werkenden	155,3	1,00	0,25
w.v. werknemers	133,3	1,25	0,50
zelfstandigen	22,0	-1,25	-1,00
arbeidsvolume	130,6	0,50	-0,50
aantal ondernemingen	24,7	-1,00	-1,00

Bron: Prognose kerngegevens MKB, december 2011.